

(א) [מוסף] ד"צ פ"ד, (ב) [שם] א, (ג) ד"ה וסנפו לפני ד"ה הרי זה, (ד) כ"ל הית ועי' רש"י,

לעזר רש"י קולטור"א קנקן של מחורשה (היתר הפולחת את הקרקע).

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא פ.

פ.

עין משפט
גר מצוה

נח א מ"י פ"ד מהלכות שפירות הלכה א סמג עשין פטו טו"ש"ע ח"מ סי' טו ע"כ
נב ב מ"י שם הלכה ג טו"ש"ע שם ספיק ד:
ג מ"י שם הלכה ב טו"ש"ע שם ספיק ד:
ד מ"י פט"ו מהל' מכירה הלכה ז ח ט טו"ש"ע ח"מ סי' רלב ספיק ד:
ה מ"י שם הלכה יי: סג ו מ"י שם הלכה ח סמג שם טו"ש"ע שם ספיק ט:
ז מ"י פ"ד מהלכות שפירות הלכה ד סמג עשין פטו טו"ש"ע ח"מ סי' טו ע"כ
ח מ"י שם הלכה ו טו"ש"ע שם ספיק ה
ט מ"י שם הלכה ז ח ט טו"ש"ע שם ספיק ד:
י מ"י שם הלכה יי: סג ו מ"י שם הלכה ח סמג שם טו"ש"ע שם ספיק ט:
יא מ"י פ"ד מהלכות שפירות הלכה ד סמג עשין פטו טו"ש"ע ח"מ סי' טו ע"כ
יב מ"י שם הלכה ו טו"ש"ע שם ספיק ה
יג מ"י שם הלכה ז ח ט טו"ש"ע שם ספיק ד:
יד מ"י שם הלכה יי: סג ו מ"י שם הלכה ח סמג שם טו"ש"ע שם ספיק ט:

בתנ"י השובר את הפרה לחרוש וכו'. וכל כלי המחרישה לבעל הבקר ונעריו הולכין עם בהמתו וזה אוחז הדרבן לכיון פרה לתלמיה וזה הולך אחר המחרישה ומכבד היתד בקרקע שבו הצנול שקורים קולטור"א צלע"ו והוא קנקן דמתני': חייב שהרים קשים לחרוש שהפעלים שם: ודש בצנולה פטור.

אם החליקה: גב' והיכא דלא שני ואין לבעל הפרה לתבוע לו כלום ואלו שהיו צפועלתו המנהיג והאוחז יחד שכירים היו איזה מהן פושע בצצירת הקנקן: דנקיט פרשא. מרדע הוא משלם שלא כוון את הפרה יפה ועל ידי שעיוות את השורה של מענה נשבר הקנקן: דנקיט מנא. קנקן: משלם. שהעמיק יותר מדאי צארץ: והילכתא דנקיט מנא משלם. שאילו לא העמיקו יותר מדאי לא היה נשבר בעיוות השורה: ואי דמחוקא צגונדרי. שהיה ידוע להם צהר שמעלה אצנים ולוונמא וטרשין: פרווישו משלמים. שהיה להם להזהר מאד וצדבר מועט שעיוות אף המנהיג הוא נשבר והיו צדבר המוטל צספק: היה צה מוס אחד. אחד מן המומין הללו היה צה: וסנפו צין מומין אחרים. שלא היו צה: הרי זה מקח טעות. לפי שהכיר הלוקח צשאר מומין שאין וכצדור הוא צכולן משקר אלא להשליך מעליו מרעומת הוא אומר הילכך מקח טעות הוא לדעתה דהכי לא צין: מוס זה ומוס אחר. שפירש לו שם אומר מוס צצדור ואמר לו מוס זה צה ועוד מומין אחרים: אין זה מקח טעות. דכיון דאותו המוס הזכיר לו צצדור צו היה לו לצדוק: וסנפו. מצדור. כמו קניפין עשאום דתענית (דף כה:): נכפית. נופלת מחולי: משועממת. משוגעת: היה צה מוס אחד. מאלו המומין והשאר אין צה: היו צה כל המומין הללו. ואינו מקפיד אלא על האחד וצא וטוענו כצדור הייתי שאתה כולל צה מה שאין צה ומה שיש צה ואילו ידעתי שזה צה לא הייתי לוקחה מאי: אפילו לא גרסינן והכי גרסי' הרי אמרינן משמיה דרצא היו צה כל המומין האלו אין זה מקח טעות: מתנ"י והציא עליה שעורין. שם קלים מחטין: חייב צקילקולה אם הוסיף ג' קצין. ולא אמרינן הואיל והשעורין קלים יש לו להוסיף עד כדי כוזב לתך חטין שמשא החמור לתך חטין חצי כוזב: מפני שהנפח קשה לצנחה כמשאוי וכיון דנפח לתך שעורים כנפח לתך חטין קשה לה תוספת: והציא לתך שעורים. שלא הוסיף: פטור. אם מתה: גב' קשה כמשאוי. כדפרישית אף על פי שאין משאון כצד כמשא החטין הרי נפחן כנפח חטין והנפח כמשאוי: ניפחא כסקלא. נפח קשה כמשקל הואיל וניפחן שזה הרי הוא כמשקל שזה: ואם הוסיף שלשה קצין. דהוא שיעור תוספת לחמור לקלקל חייב: קשה למשאוי. אם השוה כוזב השעורין לכוזב החטין כגון שהוסיף סאה שלמה על הלתך הרי הרצה הנפח ורוב הנפח קשה למשאוי והיו נפח זה תוספת לקלקול החמור: טיקלא כסקלא. אינו חייב עד שישוה כוזב השעורים לכוזב החטין ליהיו נפח זה תוספת אצל נפח שזה ומשקל חסר לא אמרינן נפח השוה הרי הוא כמשקל וליחייב בתוספת של שלשת קצין דקשה למשאוי תנן ולא קשה כמשאוי: מאי לאו שלשה קצין. כאציי: לא סאה. והכי קאמר להציא לתך חטין והציא לתך שעורין פטור ואע"פ ששינה שהרי שניה להקל ואם הוסיף עד כדי משקל החטין חייב משום תוספת הנפח: הכי קאמר וכו'. ומילי מילי קתני והאי וכמה יוסיף לאו אלהציא חטין והציא שעורין קאי: שש

היבא דלא שני מאן משלם. וא"ת היכא דשני נמי אמאי לא משלם אחד מן הפועלים שפשע בצצירת הקנקן ותיבעי נמי מאן משלם וי"ל דהיכא דשני לא משלם דמיירי שהמשכיר את הפרה הוא שוכר את הפועלים ליתך עם פרתו ולעשות מלאכת השוכר ולהכי לא משלם דא"ל למשכיר אלו לא התנינו עמך אלא לחרוש בצקעה ולא קבלנו שמירת הקנקן צהר אלא בצקעה ואם היינו חורשים בצקעה לא היינו שוכרים ומ"מ שכירות שלנו לא נפקיד כי דעתך היה שנעשה כמו שירצה בעל השדה כי זו הייתה סבור שלא יחרוש אלא בצקעה: וא"י דוכתא דמחוקין בגונדרי תרוייהו משלמי. פי' צקונטרס משום דהוי ספק מי עשה ואין נראה ללא קי"ל (צ"ק ד' לה:): כסומכוס אלא כרצנן והמוציא מחצירו עליו הרציה ואי הוה ספק היו שניהם פטורים אלא גי'ל דהכא שניהם פשעו כיון דמחוקא צגונדרי הוא נשבר מאד צקל והיה לכל אחד ליתן לצ על חצירו כמו על עצמו ולהזיכרו ואחרי שלא הזיכרו גם הוא פשע: **שפחה** זו שופחה היא בו' הרי זה מקח טעות. מכאן קשה לפ"ה שפי' אהא דאמר צנתבות (ד' נמ. וס' ד"ה הגהו) סימפון צעצדים ליכא אי מומין צנגלוי כו' מאי אמרת ליסטין מוויין או מוכתב למלכות הגהו קלא אית להו ופירש צקונטרס וצבר וקציל וקשה לר"ת דהא הכא אמרינן דהוי מקח טעות אלאו המומין וא"כ משכחת סימפון צעצדים ואיך אוכלין צתרומה ונראה לר"ת לפרש הגהו קלא אית להו ואם איתא דהוי מוכתב למלכות או ליסטין או היה קול וכיון דליכא קלא ליכא למיחש להכי וצנההו דהכא נמי קלא אית להו וכן משמע ליגנא דמאי אמרת כלומר צאיזה סימפון משכחת דלא הגיעו צליסטין מוויין או צמוכתב למלכות וצריש המוכר פירות (צ"ב ד' צג: וס' ד"ה ליסטין) תניא צהדיא נמצא ליסטין מוויין או מוכתב למלכות אומר לו הרי שלך לפניך: ד"ף בה ב' המומין הצ"ו מהו. צרייתא דקתני הרי זה מקח טעות דלמא מייירי כגון שכל המומין היו צה והיו מקח טעות אע"פ שלא צדק הלוקח אפילו צאחד משום דאמר לוקח מסתמא כל הני דקאמר ליתנהו לכולהו ומדהא ליתא הא נמי ליתא ומוס זה ומוס אחר אין זה מקח טעות כיון שאין מוכיר אלא אחד ולא הרי זה מקח טעות:

שיך למימר מדהא ליתא הא נמי דלמא הא דקתני הרי זה מקח טעות היינו היכא דליתנהו לכולהו וצדק לוקח צחד מינייהו ואישתכח דליתא ואמר מדמשקר צהך צאידך נמי משקר אצל אם כולם אמת לא הוי מקח טעות והא דקתני מוס זה ומוס אחר ה"ה הזכיר לו כמה מומין כיון שכולם צה אין זה מקח טעות בתוספתא דכתבות משמע דאם הזכיר שני מומין אחד יש צה ואחד אין צה דלא הוי מקח טעות אלא דוקא כי סנפו צין הרצה מומין שאין צה דהכי תניא עד שלשים יום יעמיד פרנס א"ל קדש לי צתך על מנת שאין צה מומין א"ל שוטה היא שעתומות היא נכפית היא אם א"ל אותו המוס ומוס אחר עמו אין זה מקח טעות היה צה מוס אחד וסנפו עם הרצה מומין הרי זה מקח טעות:

קשה כמשאוי תנן. לאציי סיפא דקתני כמה יוסיף קאי לפרש רישא ולרצא רישא דקתני להציא עליה חטין והציא עליה שעורין היינו צכודד החטין שהוא סאה כדמוכח צשמעתין חייב דינפחא הוי תוספת להציא לתך חטין והציא לתך שעורים פטור אפילו שהציא מין שהתנה כמה יוסיף על משאו ויהא חייב סאה לגמל כו': מרגמה

חטין קשה לה תוספת: והציא לתך שעורים. שלא הוסיף: פטור. אם מתה: גב' קשה כמשאוי. כדפרישית אף על פי שאין משאון כצד כמשא החטין הרי נפחן כנפח חטין והנפח כמשאוי: ניפחא כסקלא. נפח קשה כמשקל הואיל וניפחן שזה הרי הוא כמשקל שזה: ואם הוסיף שלשה קצין. דהוא שיעור תוספת לחמור לקלקל חייב: קשה למשאוי. אם השוה כוזב השעורין לכוזב החטין כגון שהוסיף סאה שלמה על הלתך הרי הרצה הנפח ורוב הנפח קשה למשאוי והיו נפח זה תוספת לקלקול החמור: טיקלא כסקלא. אינו חייב עד שישוה כוזב השעורים לכוזב החטין ליהיו נפח זה תוספת אצל נפח שזה ומשקל חסר לא אמרינן נפח השוה הרי הוא כמשקל וליחייב בתוספת של שלשת קצין דקשה למשאוי תנן ולא קשה כמשאוי: מאי לאו שלשה קצין. כאציי: לא סאה. והכי קאמר להציא לתך חטין והציא לתך שעורין פטור ואע"פ ששינה שהרי שניה להקל ואם הוסיף עד כדי משקל החטין חייב משום תוספת הנפח: הכי קאמר וכו'. ומילי מילי קתני והאי וכמה יוסיף לאו אלהציא חטין והציא שעורין קאי: שש

הוסיף ג' קצין לחמור דליכא תקלא כי תקלא והיכא דלא שני אלא